

BETONGTAVLEN 2010

Smykkeskrinet

Lærernes hus - Utdanningsforbundets konferansesenter

Byggherre: Utdanningsforbundet

Prosjektleder: Aase Byggeadministrasjon AS

Arkitekt: Element Arkitekter AS

Rådgivende ingeniør: Dr. techn. Kristoffer Apeland AS

Entreprenør: Tronrud Entreprenør AS

Betongleverandør: Unicon AS

Oslo, oktober 2010

Norsk Betongforening

Norske Arkitekters Landsforbund

BETONGTAVLEN 2010

For en arkitektonisk sett usedvanlig gjennomført og meningsfylt bruk av betongmaterialet tildeles Smykkeskrinet Betongtavlen 2010.

JURYENS UTTALELSE

Foto: Element Arkitekter

Smykkeskrinet er et konferansesenter bygget for Utdanningsforbundet på en trang og vanskelig tomt mellom to eksisterende bygårder. Bygningen er utformet av et lite og ungt arkitektkontor, Element Arkitekter, med Cathrine Vigander, Vidar Knutsen og Hallvard Huse som partnere.

Det første som møter en besøkende i Osterhaus gate er den store glassfasaden med silketrykk mellom de eldre pussfasadene på begge sider. Ekstra virkningsfullt er dette grepet i kveldssituasjonen hvor lyset strømmer ut gjennom fasaden.

Opp en liten trapp og gjennom hovedinngangsdøren bringes en inn i et enormt åpent rom hvor den lyse betongen er det dominerende materialet – både i vegger og gulv. Betongen er utført med et meget høyt presisjonsnivå og er kombinert med andre materialer på en overbevisende måte; glass, tre og tekstil. Tekstilen er en kunstnerisk utsmykning av May Bente Aronsen på den ene sideveggen. Denne gir med sin skarpe rødfarge en vakker kontrast til de avdempede fargene forøvrig. Betongen føles ikke påtrengende fordi rommet er gjennomlyst slik at de store betongflatene i det høyloftede rommet både omslutter og trekker seg tilbake. Dette er et generøst vestibulerom og møtested for større og mindre grupper som ankommer for å delta i Forbundets seminarer. Fra dette nivået beveger en seg opp en presist utformet trapp som også er i betong – både i trappeløp og rekkverk. Trinnene er markert med innstøpte rustfrie stålvingler, en meget elegant løsning. Halvveis oppe svinger trappen og beveger seg i lave opptrinn langs den spektakulære glassveggen mot gaten. På glasset er trykt bokstaver og ord som symboliserer Utdanningsforbundets overordnede målsetting om å utvikle evnen hos unge mennesker til å formulere, skrive og snakke. Skyggene fra bokstavene og symbolene på glassveggen treffer på en solrik dag både betongflatene og personer som går på innsiden. Den grafiske utformingen er utført av kunstneren Jorunn Sannes. Skrift har jo alltid vært et sentralt grunnlag for kunnskap og sivilisasjon. Biblioteket i Alexandria har som kjent en bokstavvegg i betong som en del av fasaden.

Trappen er i seg selv et møtested og gir en flott bevegelse mellom de to viktige forsamlingsrommene. Når den avsluttes

i annen etasje kommer en inn i selve foredragssalen som har kapasitet for 300 personer. Denne har en hel glassvegg mot baksiden av huset. I tillegg kan den deles i to mindre saler. I øverste nivå finnes en liten kafé med utgang til en solrik takterrasse. I underetasjen er plassert garderober og toiletter. Treflater er satt inn på en interessant måte i portrommet.

Planen er enkel og oversiktlig – samtidig som bygningen i seg selv er ganske kompleks. Den har integrert et avansert vvs-anlegg med oppvarming basert på jordvarme fra ti 150 meter dype brønner, men alle kanalføringer er skjult i en dobbelvegg av betong og innstøpt i dekkene. Huset er dermed forsynt med vannbåren varme som, kombinert med en bevisst utnyttelse av betongens termiske masse, gir et svært gunstig energiregnskap på bare 80 kw/t pr m². En regner at investeringene i disse installasjonene er nedbetalt i løpet av 5 år – regnet i sparte energikostnader.

Heishuset som trappen beveger seg rundt er utført i plassstøpt betong i likhet med alle øvrige flater. Det har vært en meget krevende støpeprosess hvor nøyaktig plassering av plateforskaling og bolter gir en ytterligere presisjon til overflatene. Arkitektene har lagt vekt på at linjene i plateskjøtene korresponderer i alle etasjer. Denne presisjonen framheves ytterligere av de krevende vertikale møtene mellom betongflater og glassfasader på begge sider av bygningen.

Betongen er utført med hvit Ålborg Portland sement og vanlig grå stein som tilslag.

For en arkitektonisk sett usedvanlig gjennomført og meningsfylt bruk av betongmaterialet tildeles Smykkeskrinet Betongtavlen 2010.

Foto: Hans Petter Smeby

Jury Betongtavlen 2010

Sivilingeniør Ole Krokstrand, byggutengrenser.no
Sivilingeniør Berit Laanke, Skanska Norge AS
Dr. ing. Bernt Jakobsen, COWI AS
Sivilarkitekt MNAL Todd Saunders, Saunders Arkitektur AS
Sivilarkitekt MNAL Helge Solberg, Inst. for byggekunst, NTNU

Betongtavlen

er en utmerkelse som gis byggverk i Norge, på fastlandet, i kystfarvann eller på kontinentalsokkelen, hvor betong er anvendt på en estetisk og teknisk fremragende måte. Betongtavlen ble instituert etter initiativ fra sivilingeniør Sven Thaulow, som var en drivende kraft i opplysningsarbeidet om betong som materiale, og levende opptatt av at det ble anvendt på best mulig måte.